

ADRODDIAD I'R CABINET

16 Ionawr 2018

Aelod Cabinet: Cyngorydd Peredur Jenkins, Aelod Cabinet Cyllid

Pwnc: Cyllideb Refeniw 2017/18 –
Adolygiad Trydydd Chwarter (Rhagfyr 2017)

Swyddog Cyswllt: Dafydd L Edwards, Pennaeth Cyllid

1. Y penderfyniad a geisir

Gofynnir i'r Cabinet:

- Dderbyn yr adroddiad ar adolygiad diwedd y trydydd chwarter (sefyllfa 31 Rhagfyr 2017) o'r Gyllideb Refeniw, ac ystyried y sefyllfa ariannol ddiweddaraf parthed cyllidebau pob adran / gwasanaeth, gan ofyn i'r Aelodau Cabinet a'r penaethiaid adrannau perthnasol gymryd camau priodol ynglŷn â materion o dan eu harweiniad/rheolaeth.
- Cynaeafu (£270k) o danwariant Gostynigiad Treth y Cyngor, (£12k) tanwariant un-tro ar fidiau a (£803k) o ganlyniad i dderbyniad grant ac amgylchiadau ffafriol ar gyllidebau eraill y Cyngor, gan eu trosglwyddo i'r Gronfa Strategaeth Ariannol i gynorthwyo gyda pwysau anochel un-tro ar gyllidebau'r Cyngor, gyda elfen ohono ar gyfer digolledu effaith gorwariant posib ar gludiant tacsis ysgolion ar ddiwedd y flwyddyn.

2. Cyflwyniad / Cefndir

Cyfrifoldeb y Cabinet yw cymryd camau, fel bo angen, er mwyn sicrhau rheolaeth briodol dros gyllidebau'r Cyngor (e.e. cymeradwyo trosglwyddiadau sylweddol neu gyllideb ychwanegol).

Cyflwynwyd adroddiad adolygiad yr ail chwarter i'r Cabinet ar 21 Tachwedd 2017. Mae'r adroddiad gerbron heddiw yn cael ei gyflwyno yn gynt na'r arferol, mewn paratoad ar gyfer yr her o dynhau amserlen cau cyfrifon Llywodraeth Leol.

Cyflwynir yr adroddiad adolygiad trydydd chwarter yma ar gyllideb refeniw'r Cyngor am 2017/18, ac amlinellir crynhoad o'r sefyllfa fesul Adran yn **Atodiad 1**.

Yn **Atodiad 2**, rhoddir manylion pellach ynglŷn â'r prif faterion a'r penawdau cyllideb ble rhagwelir gwahaniaethau sylweddol, ynghyd ag argymhellion penodol ble'n briodol.

3. Diweddariad ers yr Ail Chwarter

Ar y cyfan, mae'r adolygiad trydydd chwarter yn debyg i'r ail chwarter, gyda sefyllfa ariannol mwyafrif yr adrannau wedi gwella a gwerthfawrogir eu llwyddiant i geisio rheoli eu cyllidebau. Ond, bu cynnydd yng ngorwariant yr Adran Plant a Theuluoedd.

3.1 Adran Plant a Theuluoedd

Y tuedd o orwariant a welwyd yn gynharach yn y flwyddyn yn parhau, gyda gorwariant ar wasanaethau lleoliadau a gweithredol. Mae'r Pennaeth Cyllid a'r Pennaeth Plant a Theuluoedd eisioes mewn trafodaethau i geisio datrysiaid ar gyfer 2018/19.

3.2 Corfforaethol

Lleihad yn yr hawliadau Gostyngiadau Treth Cyngor, bidiau na fydd yn cael eu defnyddio eleni, a thanwariant o ganlyniad i dderbyniad grant ac amgylchiadau ffafriol diweddar. Argymhellir ei drosglwyddo i'r Gronfa Strategaeth Ariannol i gynorthwyo gyda pwysau anochel un-tro ar gyllidebau'r Cyngor, gyda elfen ohono i ddigolledu effaith gorwariant posib ar gludiant tacsis ysgolion ar ddiwedd y flwyddyn.

4. Materion Cyfredol

4.1 Adran Oedolion, Iechyd a Llesiant

Y bwriad yw i'r Pennaeth Adran a'r Aelod Cabinet Oedolion, Iechyd a Llesiant gyflwyno adroddiad i'r Cabinet yn fuan, yn ail-becynnu cynlluniau arbedion er mwyn eu cyflawni.

4.2 Adran Addysg

Yn yr adolygiad ail chwarter gofynnwyd i'r Aelod Cabinet Addysg sicrhau fod y Pennaeth Addysg mewn ymgynghoriad â'r Pennaeth Amgylchedd i ymchwilio i'r cynnydd yn y gwariant ar gludiant tacsis ysgolion a gweithredu i reoli y sefyllfa. Tra bod polisiau a threfniadau cludiant yn cael eu hadolygu a chynllun yn cael ei sefydlu gyda golwg ar wella y sefyllfa ariannol, bydd angen trosglwyddo arian pontio i'r Adran ar ddiwedd y flwyddyn, pan fydd swm y gorwariant yn fwy cadarn.

5. **Cyffredinol**

Ar y cyfan, mae'r adolygiad trydydd chwarter o'r cyllidebau yn adlewyrchu rheolaeth ariannol dderbyniol gan nifer o adrannau'r Cyngor, ond argymhellir cyfuniad o gamau gweithredu pendant i'r Adrannau Addysg, Oedolion, Iechyd a Llesiant, Plant a Theuluoedd, a Priffyrdd a Bwrdeistrefol, i sicrhau rheolaeth o'u cyllidebau erbyn 31 Mawrth 2018.

6. **Camau nesaf ac amserlen**

Gweithredu ar yr argymhellion gerbron a chyflwyno adroddiad dilynol i'r Cabinet ar ddiwedd y flwyddyn ariannol.

Barn yr aelod lleol

Dim yn berthnasol

Barn y swyddogion statudol

Y Swyddog Monitro:

Dim sylwadau o safbwynt priodoldeb.

Y Pennaeth Cyllid:

Rwyf wedi cydweithio gyda'r Aelod Cabinet i baratoi'r adroddiad yma ac yn cadarnhau'r cynnwys.

Atodiadau

Atodiad 1 – Crynhoad o sefyllfa net cyllidebau'r adrannau

Atodiad 2 – Manylion y cyllidebau a gwahaniaethau sylweddol